

MS-behandelingen

Omdat de oorzaak van MS (multiple sclerose) nog niet goed bekend is, is de behandeling met medicijnen gericht op vertraging van het ziekteverloop en vermindering van de klachten.

Op de website www.apotheek.nl (<http://www.apotheek.nl>) is informatie te vinden over medicijngebruik bij MS.

Welke medicijnen worden bij MS gebruikt?

(<https://www.apotheek.nl/klachten-ziektes/multiple-sclerose-ms#welke-medicijnen-worden-gebruikt-bij-multiple-sclerose-ms>)

Kijksluiter (<https://www.kijksluiter.nl/#!>) is een bibliotheek met animatievideo's. In deze video's wordt de belangrijkste informatie uit de bijsluiters van een geneesmiddel in begrijpelijke taal uitgelegd. Patiënten kunnen zelf hun medicijn opzoeken. Kijksluiter is beschikbaar in verschillende talen: Nederlands (inclusief ondertiteling voor doven en slechthorenden), Engels, Turks en Arabisch.

Vorbereiding

Vorbereiding op uw polibezoek

Een goede voorbereiding is voor u en voor ons belangrijk. Ons animatiefilmpje Voorbereiding op uw afspraak bij de polikliniek (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/polibezoek>) toont hoe u zich goed voorbereidt op uw afspraak en wat u kunt verwachten van uw afspraak.

Mijn Antonius-account aanmaken

Mijn Antonius is het beveiligde online patiëntenportaal van het St. Antonius Ziekenhuis. Heeft u nog geen account? Dan is het handig als u er een aanmaakt. Op onze webpagina Mijn Antonius (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/mijnantonius>) leest en ziet u hoe u dit eenvoudig doet.

Afzeggen

Bent u verhinderd voor de behandeling? Laat het ons dan zo snel mogelijk weten. Neem hiervoor telefonisch contact op met de afdeling waar de behandeling plaatsvindt.

Expertise en ervaring

MS (Multiple Sclerose) is een complexe ziekte, waarbij u met verschillende medische deskundigen te maken krijgt. Daarom is het belangrijk en prettig als u op één plek terecht kunt voor diagnose, behandeling, begeleiding of een second opinion. Met het MS-centrum

[\[https://www.antoniusziekenhuis.nl/specialismen/ms-centrum\]](https://www.antoniusziekenhuis.nl/specialismen/ms-centrum) biedt het St. Antonius Ziekenhuis u die plek.

Ons centrum is een van de grotere MS-centra in Nederland. Het is gecertificeerd door het Nationaal MS Fonds. Momenteel behandelen we meer dan 1000 MS-patiënten. Bovendien nemen we deel aan studies met nieuwe medicijnen. Zo dragen we bij aan een toekomst waarin het ziekteverloop kan worden vertraagd en mogelijk zelfs kan worden gestopt.

Medicijnstudies

Om nieuwe geneesmiddelen voor de behandeling van Multiple Sclerose (MS) te kunnen ontwikkelen, is uitgebreid onderzoek onmisbaar. De neurologen van het St. Antonius Ziekenhuis, de onderzoeksverpleegkundigen en veel patiënten leveren hier een bijdrage aan.

Strengere eisen aan geneesmiddelenonderzoek

Nieuwe geneesmiddelen komen pas beschikbaar na uitgebreid onderzoek. Bij deze onderzoeken wordt gekeken naar de werking, bijwerkingen en veiligheid van (nieuwe) geneesmiddelen. Deze onderzoeken moeten aan strenge internationale regels voldoen.

Voordat een onderzoek kan starten, moet het eerst worden beoordeeld door een centrale ethische commissie. Deze commissie onderzoekt onder meer hoe belastend het onderzoek voor patiënten is en wat de risico's zijn. Als de centrale ethische commissie een onderzoek goedkeurt, beoordelen de Raad van Bestuur en de Medisch Ethische Toetsingscommissie (METC) van het St. Antonius Ziekenhuis of het onderzoek in ons ziekenhuis kan plaatsvinden.

Patiënten besluiten zelf of ze aan een geneesmiddelenonderzoek mee willen doen. Zij kunnen bovendien op elk moment ervoor kiezen om met het onderzoek te stoppen.

Geneesmiddelenonderzoek in 4 fasen

Voordat een nieuw geneesmiddel beschikbaar komt voor patiënten, wordt er eerst uitgebreid onderzoek gedaan. Dit onderzoek bestaat uit 4 fasen.

Fase 1

In deze fase wordt de veiligheid van de maximaal te verdragen dosis van een geneesmiddel onderzocht. Het geneesmiddel wordt meestal bij gezonde mensen (vrijwilligers) getest. Zij krijgen steeds hogere doseringen toegediend. De vragen die beantwoord moeten worden: wat doet het middel met het lichaam en wat doet het lichaam met het middel?

Fase 2

In deze fase wordt het nieuwe geneesmiddel onderzocht bij mensen die de ziekte hebben waarvoor het geneesmiddel bestemd is. De patiënt heeft er zelf voor gekozen om aan het onderzoek mee te doen. Hij mag bovendien altijd met het onderzoek stoppen. Het onderzoek gebeurt dubbelblind, met een controlegroep die een placebo krijgt.

Wat is een placebo?

Een placebo is een 'nepmedicijn'. Het ziet precies hetzelfde eruit als het geneesmiddel en smaakt ook hetzelfde (als het geslikt moet worden). Maar het bevat geen werkzame stof.

Wat is een controlegroep?

Mensen die medicijnen krijgen, voelen zich vaak alleen daardoor al een beetje beter. Bovendien hebben ze de neiging om toevallige verbeteringen aan het medicijn toe te schrijven. Dat is het zogenoemde placebo-effect. Om te meten of het te testen medicijn écht werkt, worden de proefpersonen willekeurig (door een computer) in twee groepen verdeeld. De ene groep krijgt het medicijn, de andere groep krijgt de placebo (dit is de controlegroep). Door de resultaten in beide groepen met elkaar te vergelijken, kunnen we zien of/hoe sterk het nieuwe medicijn werkt.

Wat is een dubbelblind onderzoek?

Het is belangrijk dat de proefpersonen niet weten of zij het echte middel of de placebo krijgen omdat anders het placebo-effect verdwijnt. Maar ook de onderzoekers kunnen de uitkomst van het onderzoek onbewust beïnvloeden als zij weten wie het echte medicijn krijgt en wie niet. Zonder dat ze er erg in hebben, kunnen ze verbeteringen bij de ene patiënt aan toeval toeschrijven en bij de andere patiënt aan de werking van het middel.

Om het onderzoek zo zuiver mogelijk te houden, mogen dus zowel de proefpersonen als de onderzoekers niet weten hoe de groepen zijn ingedeeld. Dat heet een dubbelblind onderzoek.

Fase 3

In deze fase wordt de werking van een nieuw geneesmiddel vergeleken met de werking van een geregistreerd geneesmiddel dat zijn werking al bewezen heeft. Deze studies zijn meestal heel omvangrijk met veel deelnemers uit meerdere onderzoekscentra in de wereld (multicenter). Net als in fase 2 wordt hier gewerkt met placebo's en controlegroepen die willekeurig worden samengesteld. Als dit onderzoek met succes is afgerond, kan het nieuwe geneesmiddel worden geregistreerd. Hierna is het beschikbaar voor alle patiënten die daarvoor in aanmerking komen.

Fase 4

Nadat een nieuw geneesmiddel op de markt is gekomen, gaat het onderzoek door. In de vierde fase van geneesmiddelenstudies kijken we naar de therapeutische waarde van het geneesmiddel op de langere termijn. Met andere woorden: we kijken gedurende jaren hoe het met de patiënten gaat die het geneesmiddel gebruiken. Daarbij wordt onder andere gelet op de kwaliteit van leven en (bij MS) het neurologisch functioneren.

Deelnemen aan een geneesmiddelenonderzoek?

Ons onderzoeksteam bestaat uit neurologen en researchverpleegkundigen. De patiënten die aan de onderzoeken meedoen, worden nauwlettend gecontroleerd. Ze worden regelmatig in het ziekenhuis verwacht voor onder meer lichamelijk en neurologisch onderzoek, bloedafname, een hartfilm, een MRI-scan en verschillende functietesten.

Meer informatie

- Nationaal MS-Fonds (<https://www.nationaalmsfonds.nl/>)

- MS-vereniging Nederland (<https://msvereniging.nl/>)
- Stichting MS-research (<https://msresearch.nl/>)

Gerelateerde informatie

Aandoeningen

- MS (Multiple Sclerose) (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/ms-multiple-sclerose>)

Behandelingen & onderzoeken

- Toestemming voor een (chirurgische) behandeling (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/toestemming-voor-chirurgische-behandeling>)
- Multiple Sclerose - verpleegkundig spreekuur (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/verpleegkundig-spreekuur-multiple-sclerose>)

Specialismen

- Neurologie (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/specialismen/neurologie>)
- MS Centrum (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/specialismen/ms-centrum>)

Contact Neurologie

T 088 320 39 00